

Kuntapäätäjä ilmastovaiikuttajana

Pauliina Jalonen @jalonpa #ilmastokunnat

OHJELMASSA

- Ilmassa ristivetoa: Kuntapäätäjäkysely ilmastotoimista
 - Tutkija Ville Pitkänen, e2 Tutkimus
- Kommentoimassa ja keskustelemassa
 - Kaupunginvaltuutettu Milla Bruneau, Lahden kaupunki ja Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 –projektin johtaja
 - Kunnanvaltuutettu Pentti Pulkkinen, Vihti

ILMAVA

Ilmastojohtamisen valmennus kunnille

ILMAVA

Ilmastojohtamisen valmennus kunnille

ILMAVA on uusi kuntien ilmastotavoitteita tukeva valmennus kuntien ylimmälle johdolle. Se kokoaa kuntien tueksi ilmasto- ja kuntajohtamisen parhaat asiantuntijat.

Valmennus koostuu orientaatiosta, kuntakohtaisesta työskentelystä, vertaisoppimisesta ja asiantuntijasparrauksesta. Yhteisten valmennustavoitteiden rinnalla jokainen osallistuja syventyy kuntakohtaisessa sparrauksessa yhteen itse valitsemaansa ilmastotyön viheliäiseen ongelmaan. Lähijaksoja on kolme, lähipäiviä yhteensä neljä.

Haku 30.9.2020 mennessä. Lisätietoja: www.kuntaliitto.fi/ilmava

SITRA

KUNTA
LIITTO | Kommun-
förbundet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kuntarahoitus

KUNTA
LIITTO

Ilmassa ristivetoa: Kuntapäätäjäkysely ilmastotoimista

Ville Pitkänen , e2 Tutkimus
Kuntamarkkinat 9.9.2020

YHTEINEN YMMÄRRYS

A decorative graphic consisting of numerous green rectangular bars of varying lengths, arranged in a semi-circular arc across the top and sides of the slide. The bars are oriented vertically, with their top edges pointing towards the center of the arc.

1. Tietoa kyselystä

Kyselyn taustatiedot

- Kysely toteutettiin yhdessä Kuntaliiton kanssa internet-kyselynä 5.2.–17.2.2020.
- Kyselyn lähetettiin Manner-Suomen kunnanjohtajille, kunnanvaltuustojen puheenjohtajistolle, kunnanhallitusten puheenjohtajistolle sekä lautakuntien puheenjohtajille, yhteensä yli 3 000 hengelle.
- Kyselyyn vastasi 413 henkeä, eli 14 prosenttia kohderyhmästä.
- Vastauksia saatiin erikokoisista kunnista ympäri Suomen, hyvä alueellinen edustavuus.

Tietoa kyselyyn vastanneista (1/2)

Sukupuoli: mies (69 %), nainen (31 %)

Ikäryhmät: 20–39 v. (11 %), 40–49 v. (16 %), 50–59 v. (29 %), 60– v. (44 %)

Asema kunnassa:

kunnanjohtaja (8 %), kunnanvaltuuston puheenjohtajistoon kuuluva (27 %),
kunnanhallituksen puheenjohtajistoon kuuluva (24 %), lautakunnan puheenjohtaja
(41 %)

Vastaajat kuntakoon mukaan:

alle 5 000 asukasta (33 %), 5 000–10 000 as. (29 %), 10 001–20 000 as. (15 %),
20 001–50 000 as. (13 %), yli 50 000 as. (10 %)

Tietoa kyselyyn vastanneista (2/2)

Vastaajan puolue/puoluekanta*:

KESK (31%), KOK (18 %), SDP (16 %), sitoutumaton (9 %), VAS (7 %), VIHR (5 %), RKP (5 %), PS (4 %), en halua sanoa (4 %), KD (1 %)

Vastaajien sijoittuminen vasemmisto–oikeisto-janalle**:

Eniten vasemmalla (12 %), vasemmalla (17 %), keskellä (17 %), oikealla (23 %), eniten oikealla (31 %)

Vastaajien sijoittuminen arvoliberaali–arvokonservatiivi-janalle**:

Eniten arvoliberaali (20 %), arvoliberaali (22 %), keskellä (20 %), arvokonservatiivi (20 %), eniten arvokonservatiivi (18 %)

* Vastaajien puoluekannat vastaavat melko hyvin Suomen kunnanvaltuutettujen puoluejakaumaa (vertailutietoa ei ole olemassa esim. lautakuntien puheenjohtajien ja kunnanjohtajien osalta).

**Vastaajat arvioivat sijoittumisestaan vasemmisto–oikeisto- sekä arvoliberaali–arvokonservatiivi-janoille asteikolla 0–10. Eniten vasemmistolaisiksi ja eniten arvoliberaaleiksi luokiteltiin vastaajat, jotka sijoittivat itsensä kohtiin 0–2. Eniten arvokonservatiiveiksi ja eniten oikeistolaisiksi luokiteltiin vastaajat, jotka sijoittivat itsensä kohtiin 8–10. Keskellä oleviksi luokiteltiin vastaajat, jotka sijoittivat itsensä janan keskikohtaan (5).

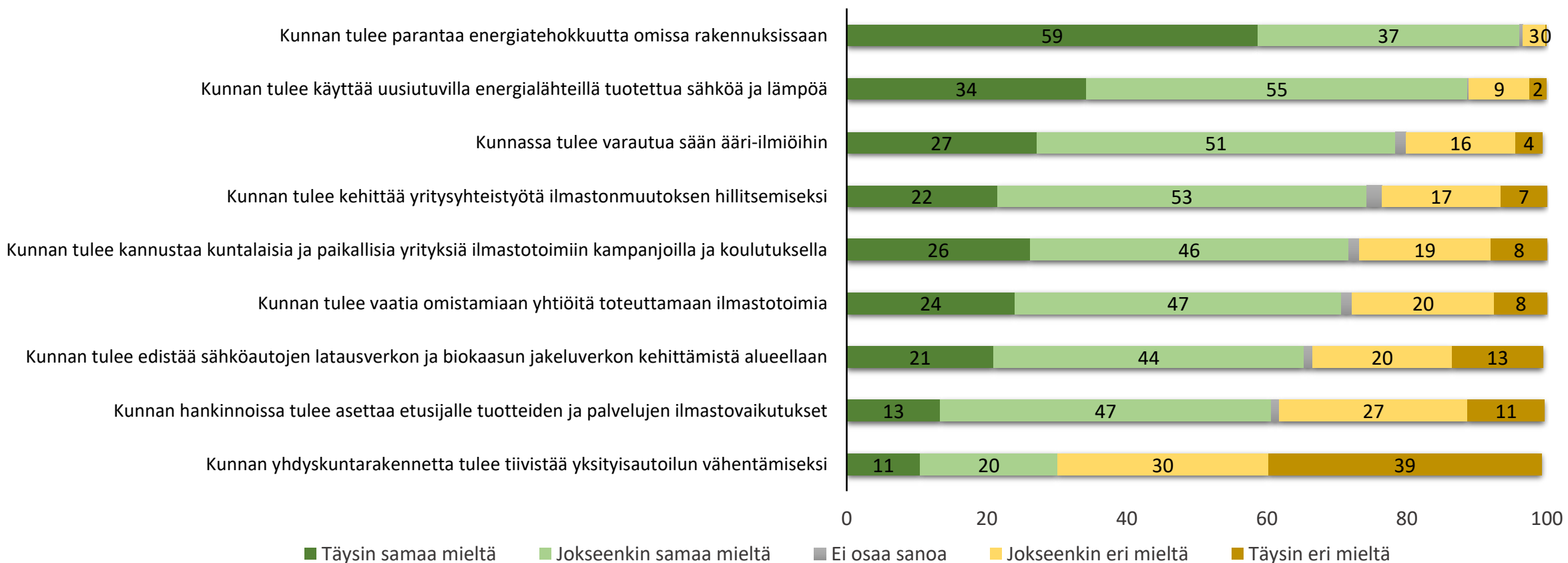
A decorative graphic consisting of numerous green rectangular bars of varying lengths, arranged in a semi-circular arc across the top and sides of the slide. The bars are oriented vertically, with their top edges pointing towards the center of the arc.

2. Kyselyn tulokset

I. Näkemyksiä kuntien ilmastotoimista ja niiden vaikuttavuudesta

Lähes kaikki kyselyssä esitetyt ilmastotoimet saavat enemmistön kannatuksen

Kysymys: ”Mitä mieltä olet seuraavista ilmastotoimista kunnassasi?” (%)

Kuntien työkalupakissa olevia ilmastotoimia pidetään vain jokseenkin vaikuttavina

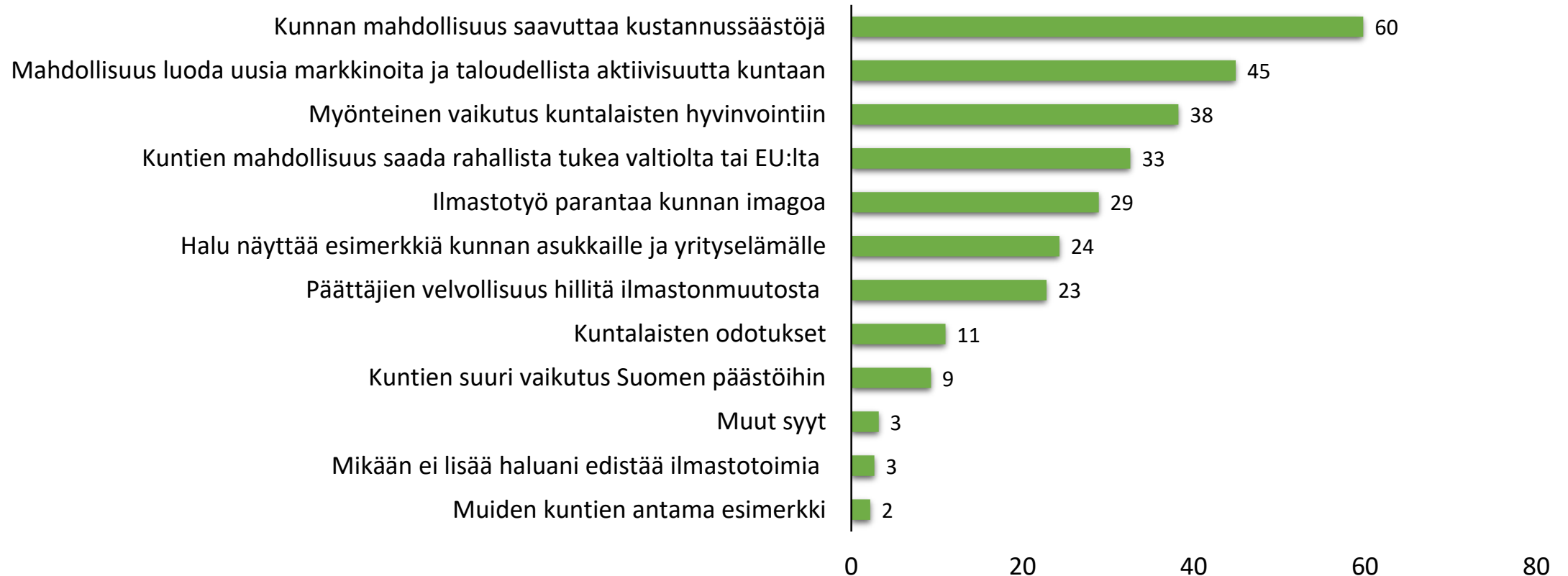
Kysymys: ”Kuinka vaikuttavina pidät edellä esitettyjä ilmastotoimia kuntasi päästöjen vähentämiseksi?” (Asteikolla 0–10, jossa 0=ei lainkaan vaikuttava, 10=erittäin vaikuttava)

II. Mitkä asiat lisäävät ja mitkä heikentävät halukkuutta edistää ilmastotoimia kunnissa?

Raha ratkaisee ilmastotoimissa

Kysymys: ”Mitkä asiat lisäävät eniten halukkuuttasi edistää ilmastotoimia kunnassasi?” (%)
(Sai valita enintään kolme vastausvaihtoa)

Ilmastotoimien epäreiluus mietityttää kuntapäittäjiä

Kysymys: ”Mitkä asiat vähentävät eniten halukkuuttasi edistää ilmastotoimia kunnassasi?” (%)
(Sai valita enintään kolme vastausvaihtoa)

III. Mistä kuntapäätäjät tarvitsevat lisää tietoa ja onko kunnissa ilmasto-osaamista?

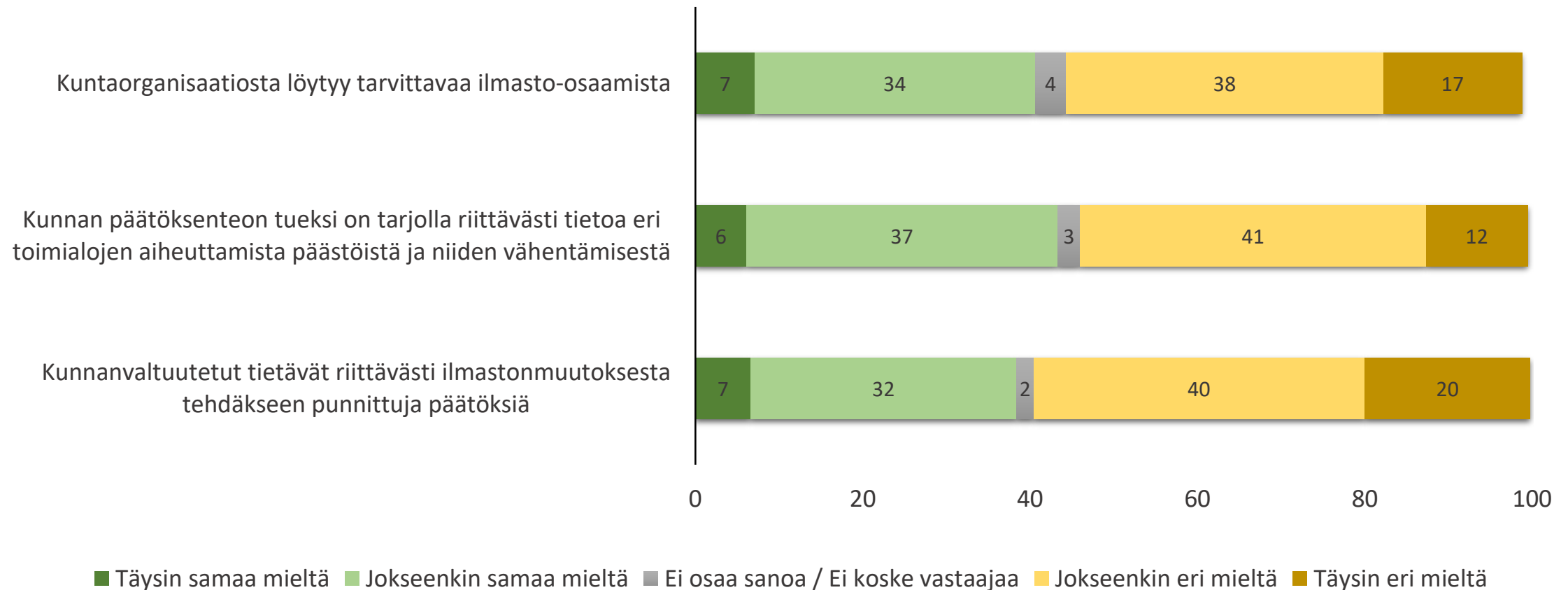
Ilmastotoimien kustannustehokkuudesta ja rahoitusmahdollisuuksista halutaan tietää enemmän

Kysymys: ”Mistä seuraavista ilmastonmuutokseen liittyvistä asioista tarvitsisit lisää tietoa?” (%)
(Mahdollisuus valita useita vaihtoehtoja)

Enemmistö kuntapäätäjistä suhtautuu epäillen kuntansa ilmasto-osaamiseen

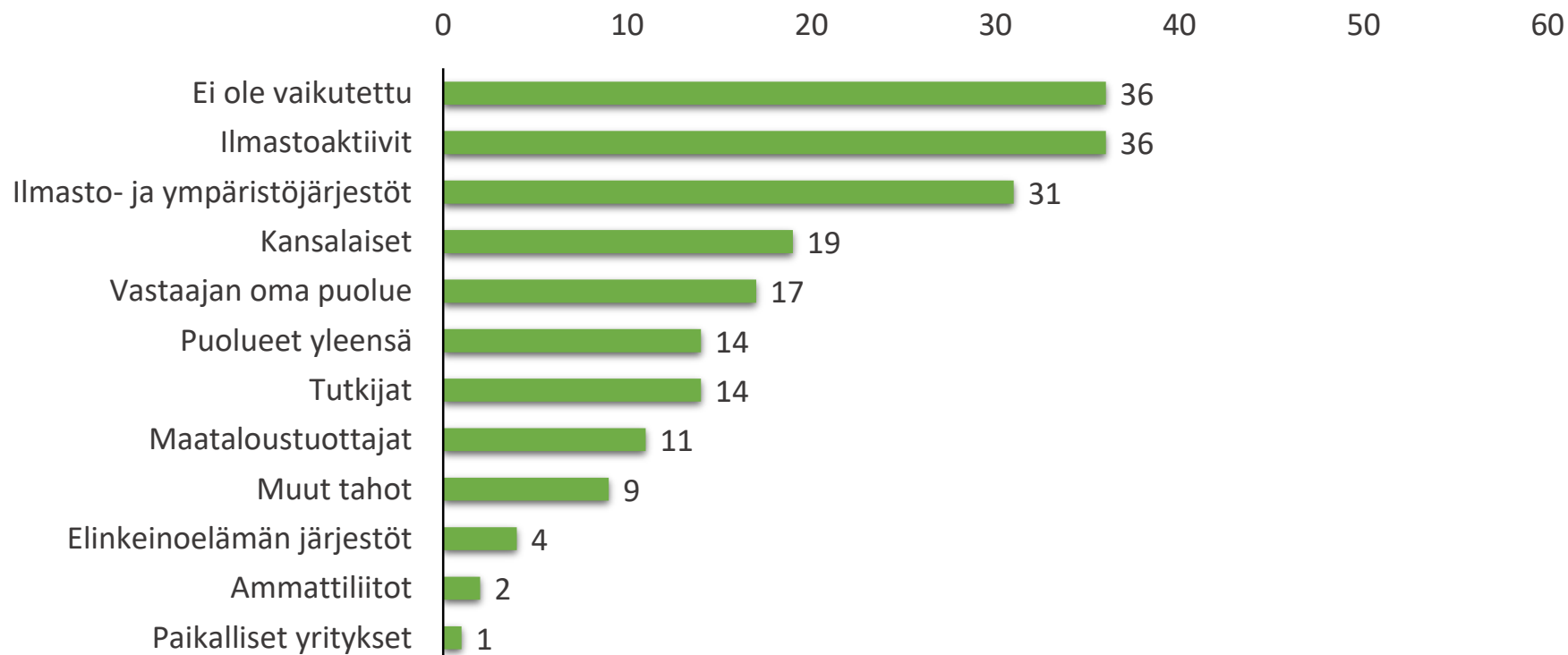
Kysymys: ”Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?” (%)

IV. Ketkä lobbaavat? Kenen ääni kuuluu liiaksi, kenen ei tarpeeksi?

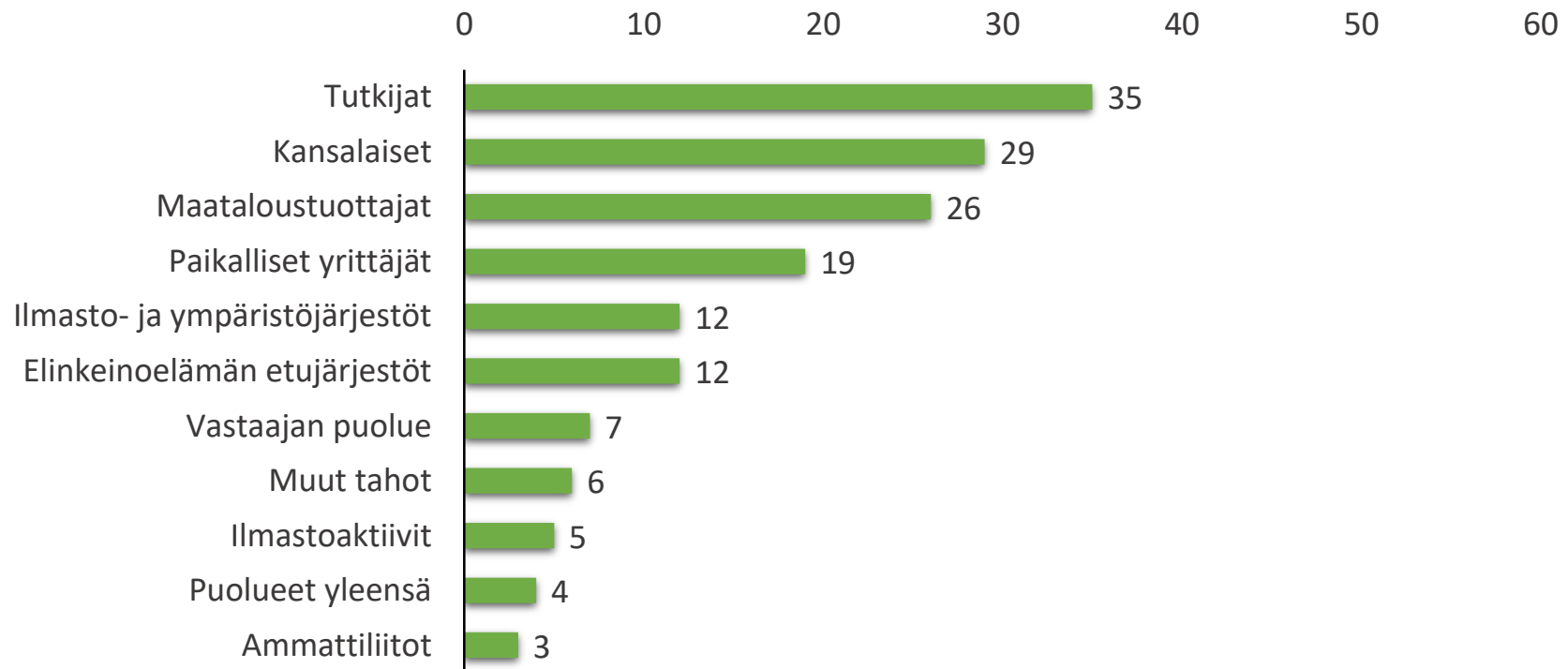
Kuntapäätäjät kertovat ilmastoaktiivien ja ympäristöjärjestöjen lobbaavan eniten

Kysymys: ”Ketkä ovat pyrkineet vaikuttamaan sinuun ilmastonmuutokseen liittyvissä kysymyksissä?” (%)
(Mahdollisuus valita useita vaihtoehtoja)

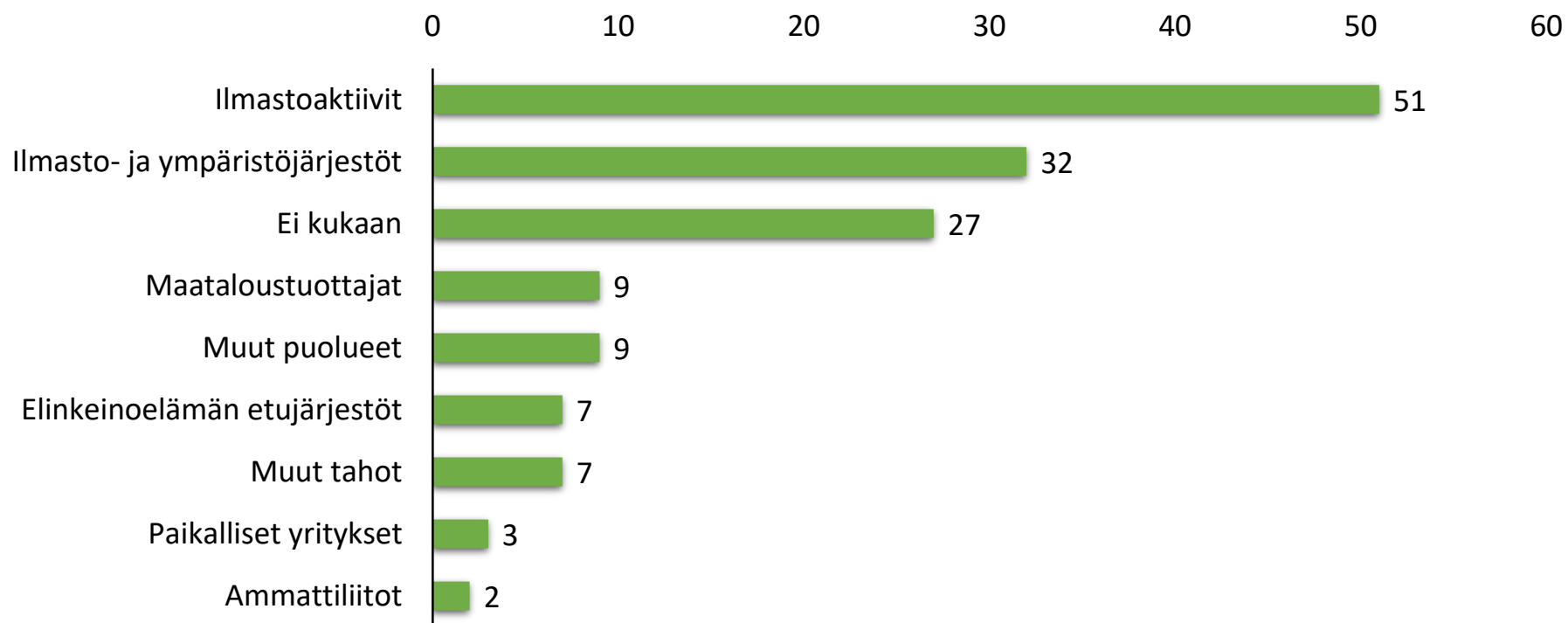
Tutkijoille kaivataan lisää painoarvoa

Kysymys: ”Kenen ääni ei mielestäsi kuulu tarpeeksi kuntasi ilmastopoliittisessa päätöksenteossa?” (%)
(Mahdollisuus valita useita vaihtoehtoja)

Puolet kuntapäätäjistä kokee, että ilmastoaktiivien ääni kuuluu liikaa

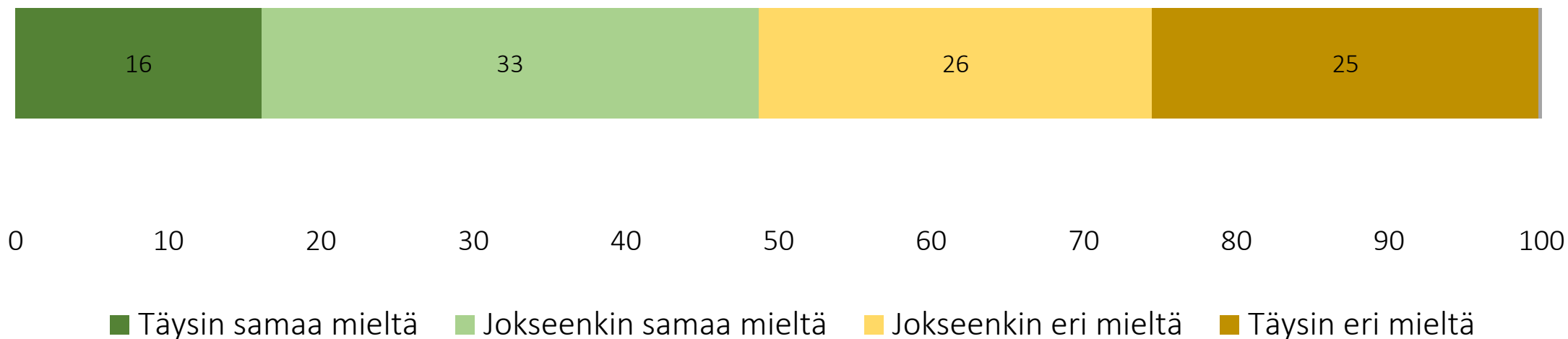
Kysymys: "Kenen ääni saa mielestäsi suhteettoman paljon huomiota kuntasi ilmastopoliittisessa päätöksenteossa?" (%) (Mahdollisuus valita useita vaihtoehtoja)

V. Ilmastotokejojen merkitys & mikä ilmastomuutoksen hillinnässä huolestuttaa?

Lähes puolet epäilee suomalaisten tekojen merkitystä ilmastomuutoksen hillinnässä

Väite: ”Suomalaisten teot ovat merkityksettömiä ilmastomuutoksen hillinnän kannalta” (%)

Vastakkainasettelun lisääntyminen ja Suomen ponnistelujen turhuus huolestuttavat

Kysymys ”Mikä sinua huolestuttaa ilmastonmuutoksen hillinnässä eniten?” (%)
(Sai valita enintään kolme vastausvaihtoa)

A decorative graphic consisting of numerous green rectangular bars of varying lengths, arranged in a semi-circular arc across the top and sides of the slide. The bars are set against a light blue background.

3. Viisi keskeisintä johtopäätöstä

- 1. Pelko epätasa-arvoisista vaikutuksista jarruttaa ilmastotoimia**
- 2. Ilmastoimille kannatusta, mutta niiden vaikuttavuus epäilyttää**
- 3. Toive kustannussäästöistä motivoi ilmastotekoihin**
- 4. Ilmastoaktiivien äänen koetaan kuuluvan eniten ja jopa liian voimakkaana**
- 5. Poliittinen orientaatio vaikuttaa kaikkiin näkemyksiin ilmastotoimista**

Kiitos mielenkiinnosta!

**KUNTA
LIITTO**

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Energiateollisuus

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö

YHTEINEN YMMÄRRYS